
Centrum porodní asistence

Školení primářů neurologie I 2023

Martina Mojhová

CPA – proč ???

Co lze v ČR zlepšit?

- péče o riziková těhotenství
- péče o patologické stavy na porodním sále
- perinatální nebo mateřská mortalita

1. LÉKAŘSKÁ
FAKULTA
Univerzita Karlova

FAKULTNÍ
NEMOCNICE
BULOVKA

Co lze v ČR zlepšit?

- péče o riziková těhotenství
- péče o patologické stavy na porodním sále
- perinatální nebo mateřská mortalita
- péče o low risk rodičku na porodním sále

1. LÉKAŘSKÁ
FAKULTA
Univerzita Karlova

Jaká je společenská poptávka?

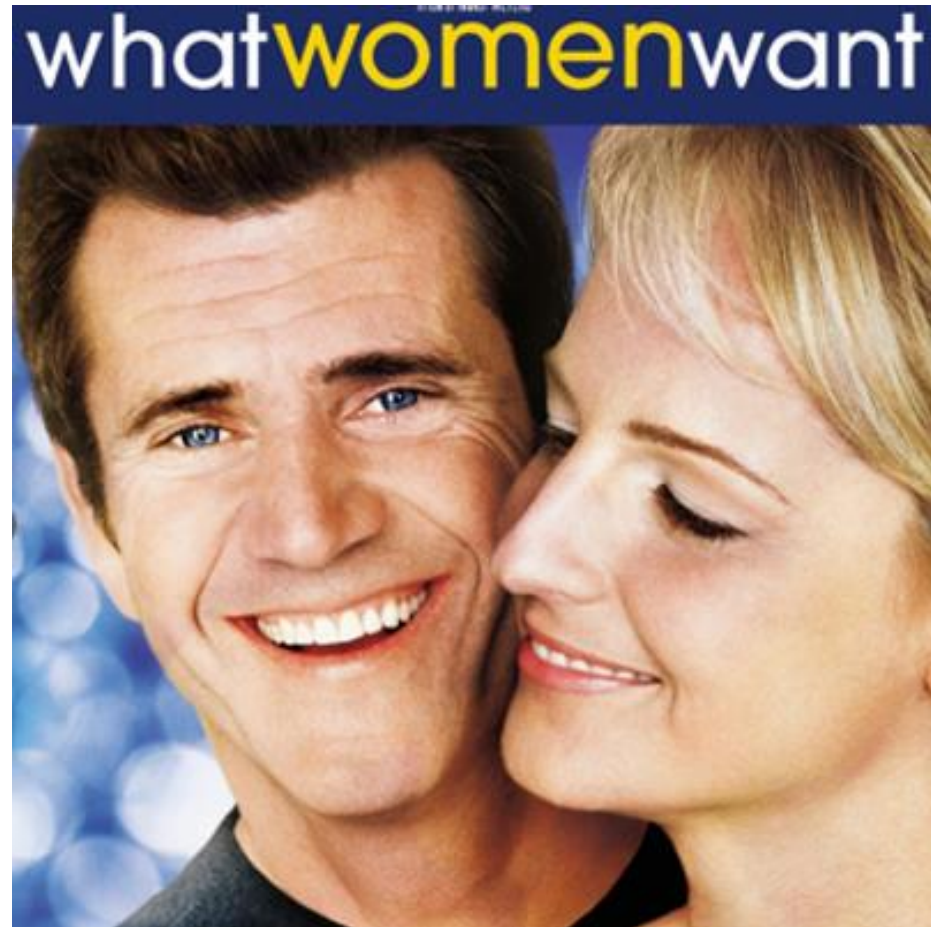
zdroj:<https://www.mytimi.cz/marketingovy-pruzkum-trhu/>

1. LÉKAŘSKÁ
FAKULTA
Univerzita Karlova

FAKULTNÍ
NEMOCNICE
BULOŮVKA

Co tedy ženy chtějí?

zdroj: Amazon.com

1. LÉKAŘSKÁ
FAKULTA
Univerzita Karlova

FAKULTNÍ
NEMOCNICE
BULOVKA

Co tedy ženy chtějí?

Google

- porodní plán

přibližný počet výsledků: 210 000

- porodní přání

přibližný počet výsledků: 116 000

1. LÉKAŘSKÁ
FAKULTA
Univerzita Karlova

FAKULTNÍ
NEMOCNICE
BULOVKA

Porodní plán – nejčastější body

- přeji si **být informována** o veškerých zásazích a nutném podání léků, nepřeji si žádný zásah bez mého vědomí a souhlasu
- přeji si co **nejintimnější prostředí** na porodním sále
- přeji si, aby se o mě starala **jedna** porodní asistentka
- přeji si, aby se personál při komunikaci se mnou **představil**
- **nepřeji si urychlování porodu**, dodržení přirozeného a spontánního průběhu
- **nepřeji si protržení vaku blan**, pokud to nebude nezbytně nutné
- přeji si **možnost volného pohybu**, využívání relaxačních pomůcek (např. vana, sprcha, balon) a nefarmakologických metod tišení bolestí
- jíst a pít během porodu

I. LÉKAŘSKÁ
FAKULTA
Univerzita Karlova

FAKULTNÍ
NEMOCNICE
BULOVA

Porodní plán – nejčastější body

- nepřeji si **časté vaginální vyšetřování**
- přeji si **tlačit** podle svých pocitů, **v poloze, kterou sama zvolím**, nepřeji si Kristellerovu expresi
- nepřeji si **preventivní nástřih hráze**

- nechat **dotepat pupečník**
- vyšetření dítěte na mém těle
- nerušený **bonding**, změření a zvážení dítěte až potom
- nepřeji si **separaci** od dítěte
- plný **rooming-in** i s partnerem

1. LÉKAŘSKÁ
FAKULTA
Univerzita Karlova

FAKULTNÍ
NEMOCNICE
BULOVKA

Porodní plán

- proč ????

1. LÉKAŘSKÁ
FAKULTA
Univerzita Karlova

FAKULTNÍ
NEMOCNICE
BULOVKVA

Porodní plán

- proč ????

- ženy nechtějí „lékařské vedení porodu“

1. LÉKAŘSKÁ
FAKULTA
Univerzita Karlova

FAKULTNÍ
NEMOCNICE
BULOVKA

Lékařsky vedený porod dle některých...

- pod pojmem „lékařsky vedený porod“ rozumíme „aktivní zasahování lékaře do průběhu porodního děje“.
- žena přestala sama **aktivně** rodit, porod namísto ní **odvádějí porodníci**, dítě je z rodičky **vytaženo!**
- **Samostatná** porodní asistentka tak byla degradována na řadovou **zdravotní sestru**. A sestry jsou podřízeny lékařům, jejichž instrukcemi se musí řídit, protože za výsledek porodu je odpovědný **lékař**. Tak přikazuje zákon.
- Již při příchodu do porodnice každá rodička automaticky dostane injekci „*aby to nebolelo a porod šel rychleji*“. Přestože během porodu dostává žena sedativa nebo léky, které různým způsobem **mění chod porodu** či ženu částečně **znecitliví**, říká se o takovém porodu, že probíhá **normálně!**
- V porodnici je předepsaná jediná poloha k porodu – poloha **na zádech s nohama nahore ve třmenech**.

CPA – 3 pilíře

1. Prostředí

1. LÉKAŘSKÁ
FAKULTA
Univerzita Karlova

FAKULTNÍ
NEMOCNICE
BULOVKA

1. Prostředí

zdroj:
<http://zdnecin.cz/photogallery/detail/11-kravin-obory>

1. LÉKAŘSKÁ
FAKULTA
Univerzita Karlova

FAKULTNÍ
NEMOCNICE
BULOVKA

1. Prostředí

1. Prostředí

1. Prostředí

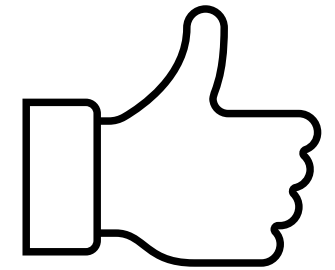
zdroj: weby porodnic

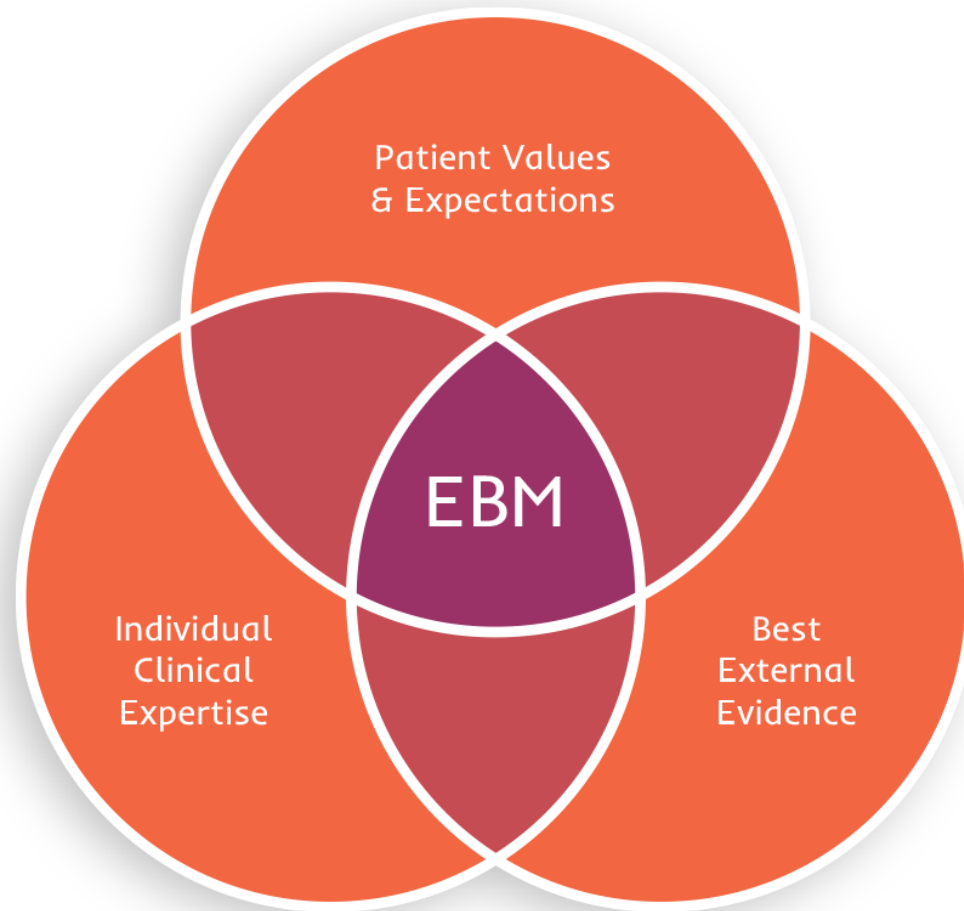
1. LÉKAŘSKÁ
FAKULTA
Univerzita Karlova

FAKULTNÍ
NEMOCNICE
BULOVIKA

1. Prostředí

2. Postupy

1. LÉKAŘSKÁ
FAKULTA
Univerzita Karlova

FAKULTNÍ
NEMOCNICE
BULOŤKA

2. Postupy

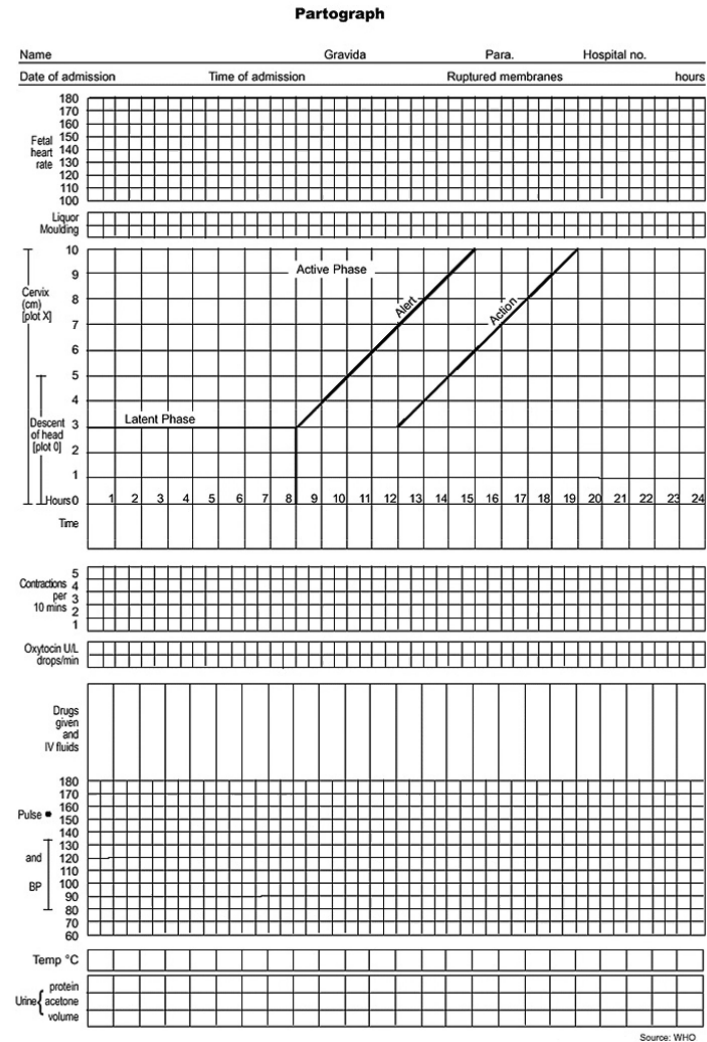
WHO recommendations
Intrapartum care for
a positive childbirth experience

1. LÉKAŘSKÁ
FAKULTA
Univerzita Karlova

FAKULTNÍ
NEMOCNICE
BULOVA

LABOUR PROGRESSION PROFILES OF ≈10,000 WOMEN VERSUS ALERT LINE

SOURCE: SOUZA ET AL. *BJOG*. 2018

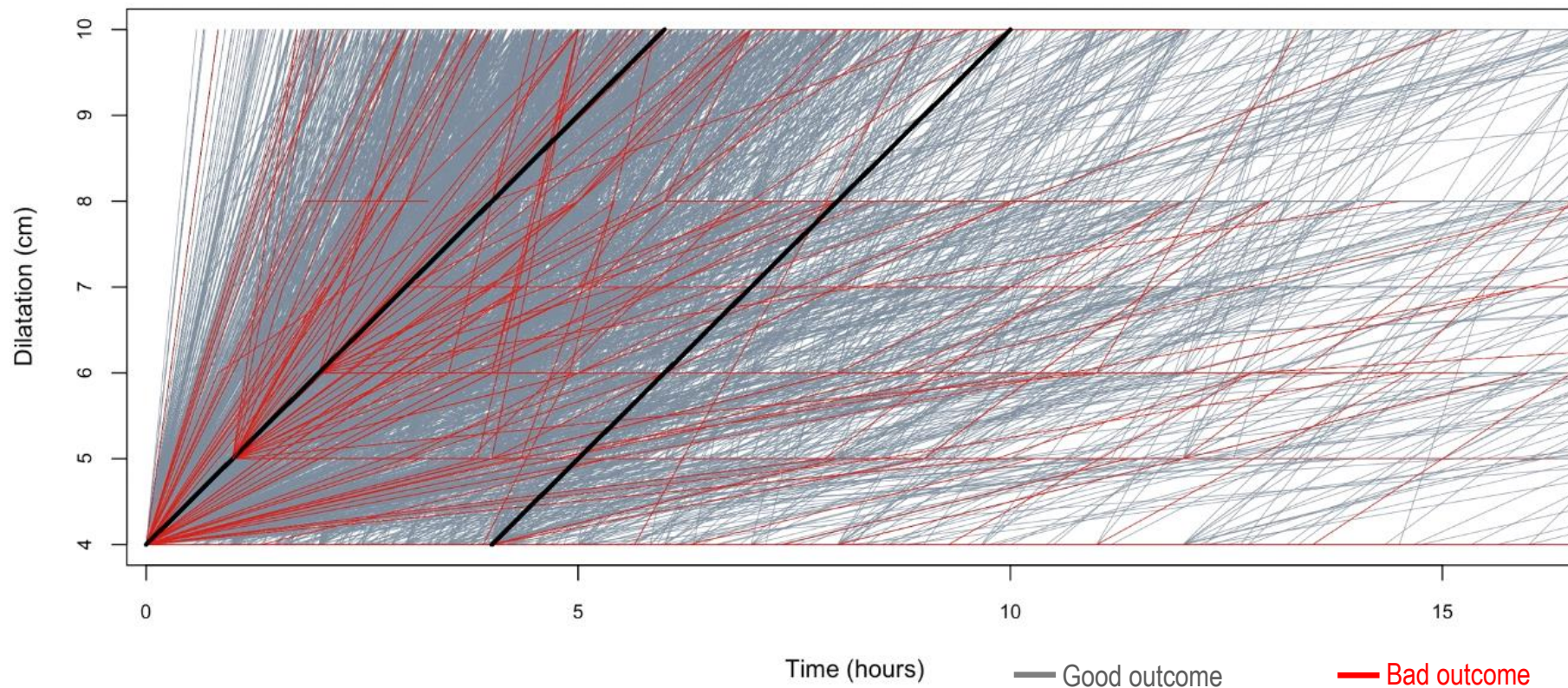

1. LÉKAŘSKÁ
FAKULTA
Univerzita Karlova

LABOUR PROGRESSION PROFILES OF $\approx 10,000$ WOMEN VERSUS ALERT LINE

All women and Perinatal outcome

2. Postupy

Labour may not naturally accelerate until a cervical dilatation threshold of 5 cm is reached. Therefore the use of medical interventions to accelerate labour and birth (such as oxytocin augmentation or caesarean section) before this threshold is not recommended.

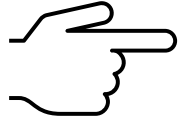
2. Postupy

< 1 cm/hour ≠ obstetric intervention

A minimum cervical dilatation rate of 1 cm/hour throughout active first stage is unrealistically fast for some women and is therefore not recommended for identification of normal labour progression. A slower than 1-cm/hour cervical dilatation rate alone should not be a routine indication for obstetric intervention.

2. Postupy

- Digital vaginal examination at intervals of four hours is recommended for routine assessment of active first stage of labour in low-risk women.
- The use of amniotomy alone for prevention of delay in labour is not recommended

2. Postupy

- *Women should be informed that the duration of the second stage varies from one woman to another. In first labours, birth is usually completed **within 3 hours** whereas in subsequent labours, birth is usually completed **within 2 hours**.*

2. Postupy

For women with or without epidural analgesia, encouraging the adoption of a birth position of the individual woman's choice, including upright positions, is recommended.

And when she is ready to push...

Women in the expulsive phase of the second stage of labour should be encouraged and supported to follow their own urge to push.

Individual woman's choice means...

- Any particular position is not forced on the woman and that she is encouraged and supported to adopt any position that she finds most comfortable.
- The health care professional should ensure that the well-being of the baby is adequately monitored in the woman's chosen position. Should a change in position be necessary to ensure adequate fetal monitoring, the reason should be clearly communicated to the woman.

2. Postupy

Routine or liberal use of episiotomy is not recommended for women undergoing spontaneous vaginal birth.

3. Personál

- role porodní asistentky = primární péče o ženu, lékař pouze u komplikací
  - počet PA
  - kompetence (naplnění zákona..)
  - vzdělávání – pregraduální i postgraduální! (kursy, kongresy, modelové situace)
    - nejen ve „tvrdých dovednostech“
  - **individuální péče = 1/1**
  - antepartální péče

1. LÉKAŘSKÁ
FAKULTA
Univerzita Karlova

FAKULTNÍ
NEMOCNICE
BULOVKA

CPA = ambulance

**CPA = systém péče na
porodním sále**

kritéria péče PA v ambulanci

- těhotenství s nízkým rizikem (anebo rizikem, které pominulo – např. krvácení v 1. trimestru, léčba hrozícího předčasného porodu, prodělaný infekt močových cest atd.).
- splnění všech doporučených screeningů, včetně oGTT (tzn. „vyplněná průkazka“ – vše s normálním nálezem).
- nezatížená porodnická anamnéza (bez porodů císařským řezem nebo kleštěmi), bez komplikovaných předchozích poranění hráže, bez hypotonií, bez těžké hypoxie při předchozím porodu, bez předchozího porodu mrtvého plodu atd.).
- normální pravidelná vyšetření (moč, krevní tlak).
- poloha podélná hlavičkou (u těhotných nad 34+0).
- jednočetné těhotenství.
- spontánní koncepce (ovariální stimulace, indukce ovulace, intrauterinní inseminace lze, mimotělní oplození není možné vést v režimu CPA).
- absence chorob s vlivem na graviditu.
- věk matky 18–39 let.

1. LÉKAŘSKÁ
FAKULTA
Univerzita Karlova

FAKULTNÍ
NEMOCNICE
BULOVKA

kritéria péče PA na porodním sále

- těhotenství 37+0 – 42+0
- nejedná se o farmakologicky indukovaný porod (v případě indukce foley katetrem a dirupcí vaku blan, jedná se o nízké riziko a po dirupci vaku blan může být porod vedený porodní asistentkou)
- normální porodnická anamnéza (bez porodu císařským řezem nebo kleštěmi v anamnéze, komplikovaných předchozích poranění, hypotonií, těžké hypoxie při předchozím porodu, st.p. porodu mrtvého plodu)
- normální vstupní vyšetření (TK, puls, ozvy plodu, fyziologický stav - bez generalizovaných otoků, žloutenky, pruritu apod.)
- fyziologický průběh dosavadního těhotenství (nevadí např. krvácení v prvním trimestru, dráždivá děloha, prodělaná IMC, zaléčený hrozící předčasný porod v anamnéze, hospitalizace pro příčinu, která pominula, např. gastroenteritis apod.). Gestační diabetes mellitus kompenzovaný pouze dietou není kontraindikací k vedení porodu porodní asistentkou.
- absence aktuálního zánětu (IMC, dýchacích cest, GIT potíže apod.), v těhotenské průkazce jsou vyšetřeny HIV, HBsAg, syfilis s negativním výsledkem.
- voda plodová je čirá nebo dosud neodtekla
- normální CTG záznam / normální auskultační příjmový nález
- eutrofický plod (dle ultrazvuku ne staršího než 4 týdny), bez známek závažných vrozených vývojových vad

I. LÉKAŘSKÁ
FAKULTA
Univerzita Karlova

péče porodní asistentkou ve FNB

- jasná kritéria zodpovědnosti
- jasně dáno, kdy má být volán lékař
  - není-li patologie, musí si umět poradit – edukace, polohování, ...
- medikace (ATB, prevence PPH) je ordinována při příjmu lékařem
- další přínos ambulance CPA – individuální konzultace (prevence nesplnitelných očekávání)

1. LÉKAŘSKÁ
FAKULTA
Univerzita Karlova

FAKULTNÍ
NEMOCNICE
BULOVKA

Nadstandardní individuální péče

- porodnictví je byznys
  - už dávno ne pouze porodníků... 😊
- lidé chtějí platit za nadstandard
  - prostředí
  - personál

Domů / Šňůrky na pupečník / Autičko

Autičko

Jedinečně ručně dělané pupečnickové šňůrky. Zapomeňte na velké nemocniční svorky na pupečník a dopřejte svému miminku krásnou, jemnou a hlavně měkkou šňůrku, která nikde netlačí a nepřekáží.

- použití je bezpečné
- 100% bavlna
- instrukce přiloženy

Vyberte si svou vlastní jedinečnou pupeční šňůrku.

177,00 Kč

Nadstandardní individuální péče

Seznamovací setkání ————— 400,-Kč/30min

pro klienty, kteří si přejí můj doprovod u porodu, on-line/osobně na Praze 5/u vás doma (nutno započítat cestovné 8,-Kč/km)

Desetiminutovka ————— 150,-Kč

Speciální služba pro klienty, které nedoprovázím k porodu (nebo jsem jim byla u porodu a mají již po šestinedělí) a potřebují konzultovat dotazy, pro které je standardní konzultace zbytečně rozsáhlá. Příklad desetiminutovky: výběr porodnice, porodní plán aj.

Třicetiminutovka ————— 500,-/Kč

Speciální služba pro klienty, které nedoprovázím k porodu (nebo jsem jim byla u porodu a mají již po šestinedělí) a potřebují konzultovat dotazy, pro které je standardní konzultace zbytečně rozsáhlá a desetiminutovka krátká.

Konzultace osobní ————— 900,-Kč/60min

předporodní či poporodní témata, látkování miminka, šátkování, bezplenkovka

Konzultace on-line ————— 900,-Kč/60min

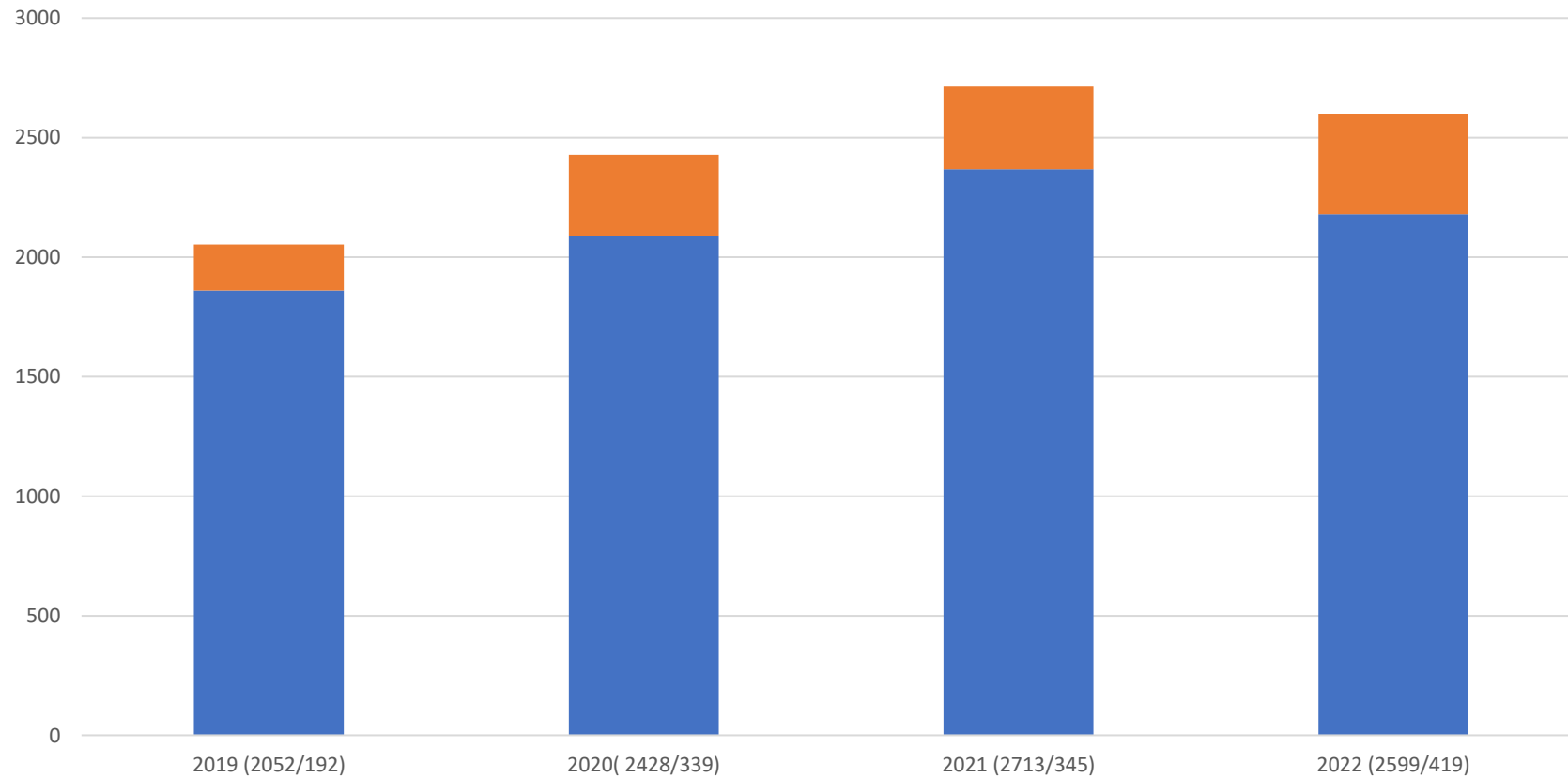
předporodní či poporodní témata, látkování miminka, šátkování, bezplenkovka

Porodní balíček standard ————— 20000,-Kč

2 předporodní setkání, nonstop on-line konzultace, měsíc pohotovosti, doprovod k porodu (možnost využít aromaterapii, vaginální napářku, rebozo šátek, Bachovy květové esence), tandemová dula, 1 poporodní setkání

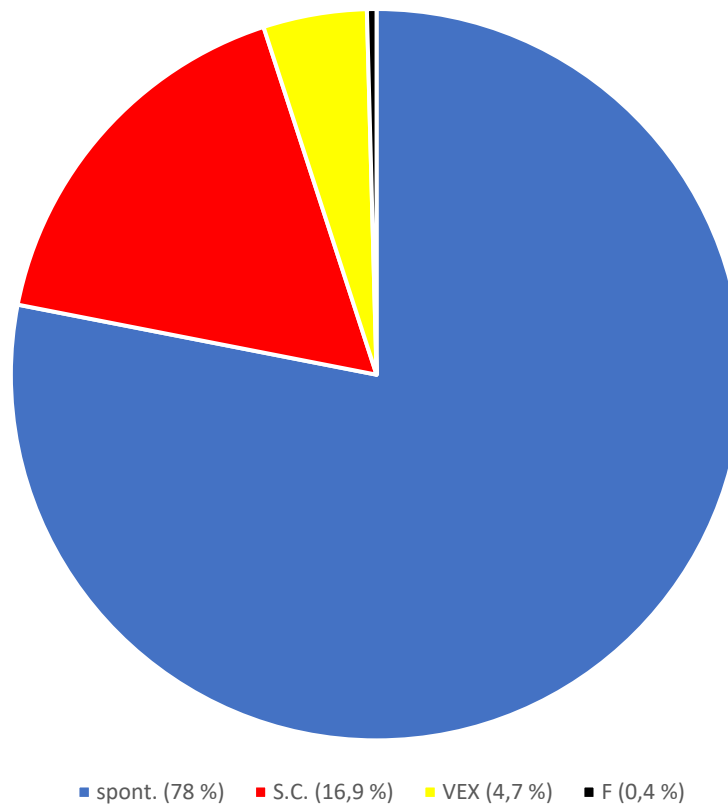
Porodnice Bulovka – trend

počet porodů FNB

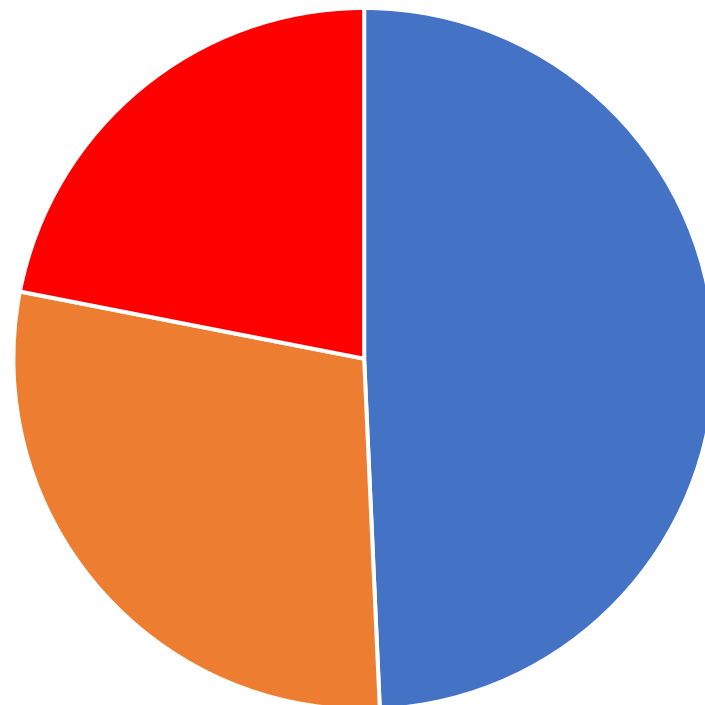
Výsledky celkové

outcome: způsob porodu

Výsledky celkové

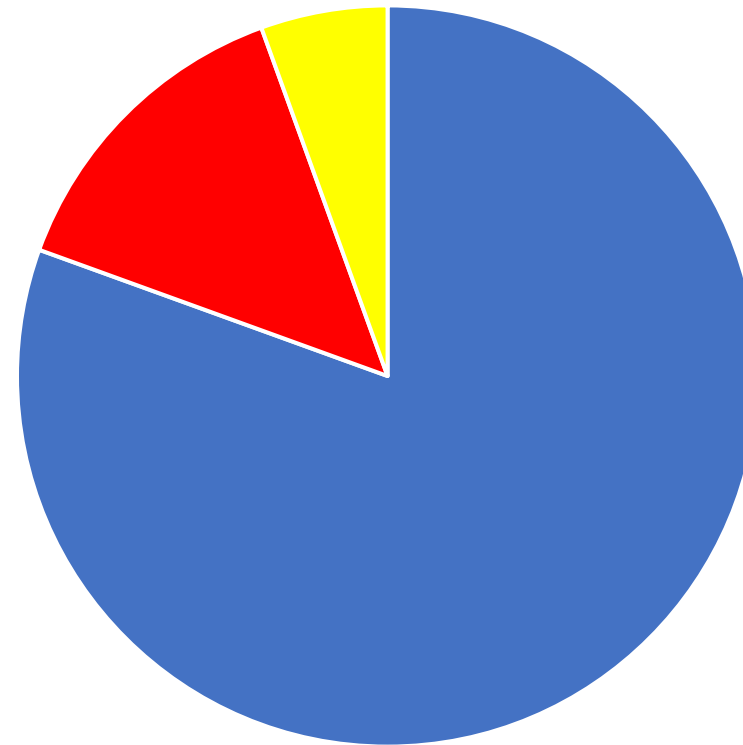
outcome: porod vedl

■ PA (49,2 %) ■ lékař vaginálně (28,7 %) ■ lékař operačně (21,9 %)

Výsledky indukcí

- 18,8 % žen mělo indukci porodu (488)
  - není rozlišena dg.

■ spont. (80,5 %) ■ S.C. (14 %) ■ vag. extrakce (5,5 %)

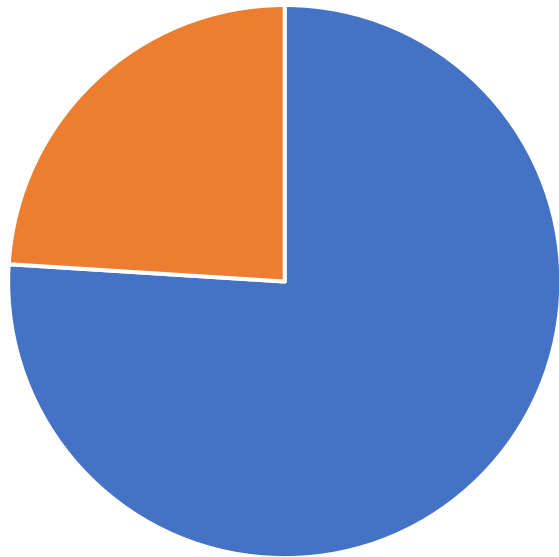

Výsledky st. p. S.C.

- 51 % žen bylo indikováno k primární S.C. (104)
- 49 % žen zvolilo vaginální vedení porodu (100)
  - 20 % z nich indukce (22)

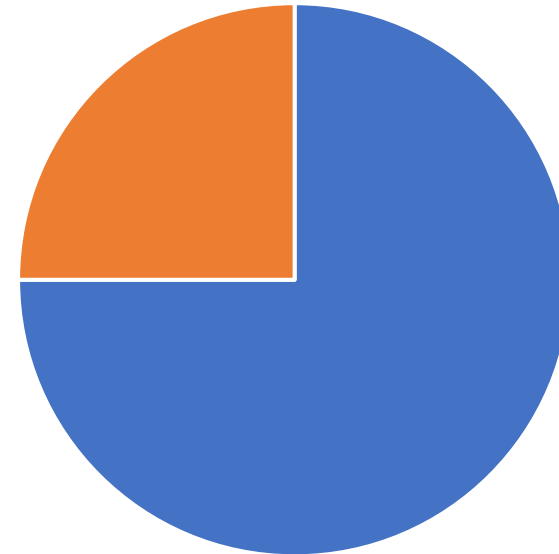
Výsledky st. p. S.C.

TOLAC

■ úspěšný VBAC (76 %) ■ akutní S.C. (24 %)

indukce u st. p. S.C.

■ indukce úspěšné (75 %) ■ neúspěšné (25 %)

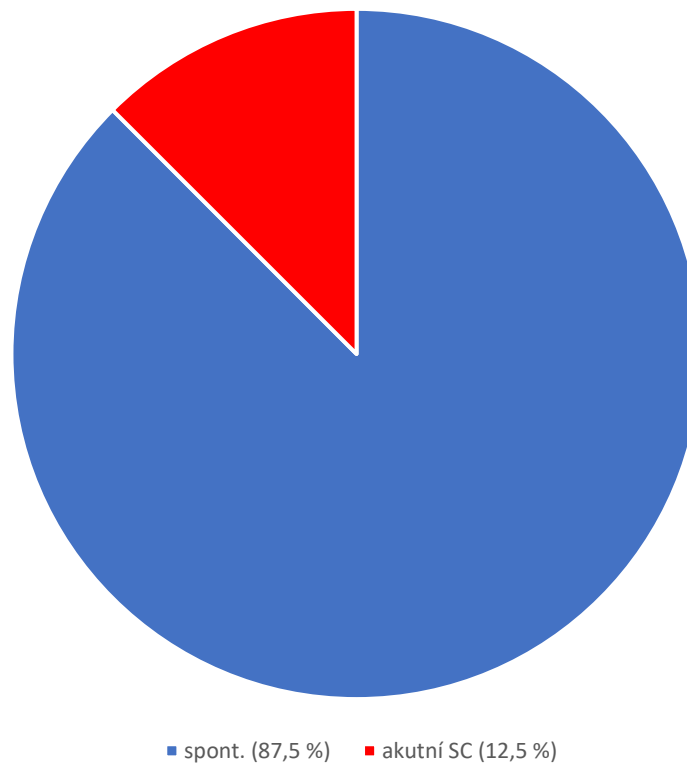
5x VEX, 1x forceps., 2x rpt III°

Výsledky porodů koncem pánevním

- 72 % žen bylo indikováno k primární S.C. (81)
- 28 % žen zvolilo vaginální vedení porodu (32)
- 55 pokusů o obrat
  - 25 úspěšných (45 %)

Výsledky porodů koncem pánevním

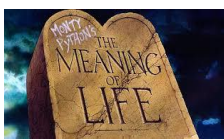
primárně vag. vedení porodu koncem pánevní

děkuji za pozornost

zdroj:

I. LÉKAŘSKÁ
FAKULTA
Univerzita Karlova

FAKULTNÍ
NEMOCNICE
BULOVKA